

Taaltoezicht

Taaltoezichthouder Joost Swanborn let op de taal van de handhaver, vergunningverlener en beleidsmaker. Dit keer: wetsteksten kopiëren uit angst.

Ook behoefte aan een kritische blik op uw teksten? Mail ze naar m.schraven@chapeau.nl onder vermelding van 'Taaltoezicht'. Per post mag ook: Redactie HandHaving, postbus 1023, 2280 CA Rijswijk.

Onterechte juridische angst

Uit angst juridisch niet correct te zijn, nemen handhavers soms hun toevlucht tot wollige taal, die bol staat van de 'indiens', 'mitsen' en 'juncto's'. Bijvoorbeeld door juridische termen letterlijk te kopiëren uit besluiten en wetten. Dan weet je in elk geval dat je goed zit. Maar is dat wel zo?

Een ongeluk schuilt in een klein hoekje. Bekend is de anekdote van de Leeuwarder politierechter die een inwoner van Joure vrijsprak nadat deze twee agenten had uitgemaakt voor 'nazi's'. De ambtenaren schreven in hun proces-verbaal 'naties', wat de rechter niet strafbaar achtte. Weg zaak.

Dat neemt niet weg dat burgers en ondernemers recht hebben op duidelijke taal van de overheid. Veel handhavers zijn zich ervan bewust dat omslachtige formuleringen averechts werken. Maar, zeggen ze: 'als ik dat zo kort en bondig opschrijf, ben ik bang dat het niet langs de juristen komt.' Toch kunnen 's lands bekendste strafpleiters in drie zinnen de essentie weergeven van hun standpunt in complexe zaken. Niet tot in details, maar wel helder, correct, en in begrijpelijke taal. Is dat niet mogelijk? Dan deugt er inhoudelijk iets niet. Dat geldt ook voor handhavingsbrieven. Niet voor niets luidt het spreekwoord dat angst een slechte raadgever is. Want die angst is vaak ongegrond. Een zaak zal niet snel 'nat gaan' bij de Raad van State, omdat je als handhaver té duidelijk bent geweest!

Voor de duidelijkheid

Het begint vaak al bij de beschrijving van de overtreding. Zo schreef de

provincie Drenthe: 'Omdat voor de geconstateerde activiteit geen vergunning is verleend, is de aangetroffen opslag illegaal en is de situatie aan te merken als een overtreding van artikel 8.1 lid 1 van de Wet milieubeheer.' Veel duidelijker - en correct - geformuleerd, luidt de boodschap: 'Uw opslag is in strijd met de Wet milieubeheer.'

Het integraal overnemen van allerlei bepalingen zorgt regelmatig voor vele pagina's tekst, terwijl het vaak om eenvoudige overtredingen gaat. De provincie: 'Wij hebben geconstateerd dat uw zwemgelegenheid niet voldoet aan de volgende artikelen uit het BHVBZ. Voor de duidelijkheid is de desbetreffende wettekst cursief weergegeven.' En dan volgt de integrale tekst van een waslijst wettelijke bepalingen. Voor de duidelijkheid? Het effect is eerder het tegendeel: de brief wordt onnodig lang, de opbouw onduidelijk, en de tekst van die artikelen is lastig te begrijpen. Als je als extra service - want verplicht is het niet, en de ondernemer hoort de wet te kennen - de complete wettekst mee wilt sturen, doe dat dan in een bijlage!

Afspraken

Ten slotte blijft ook het vervolg soms in nevelen gehuld. Wat betekent: 'Bij deze kunnen wij u aangeven dat afgesproken is dat het verlenen van

uitstel mogelijk is, echter onder een aantal nadrukkelijke randvoorwaarden'? Niets meer of minder dan: 'Uitstel is mogelijk, onder voorwaarden.' En wat te denken van: 'Wij gaan er vanuit dat u volgend jaar voldoet aan de eisen zoals die zijn gesteld in het BHVBZ.' Het klinkt verantwoord, maar wat is nu de juridische houdbaarheid van zo'n bewering? Regelmatig kiest men ook voor constructies als 'Met u is afgesproken dat op korte termijn de debietmeter weer functioneert.' Dat doet denken aan je ouders die vroeger, als je te laat thuiskwam, zeiden: 'We hadden afgesproken om twaalf uur.' Afspraak? Het gaat om een wettelijke verplichting! En daarbij hoort een concrete termijn.

En als alles in orde is, hoef je niet een halve pagina te besteden aan een beschrijving van alle tien de gecontroleerde vergunningen, inclusief datum van verlening en vele kenmerken, om te besluiten met: 'Dit betekent een gedraging die niet in strijd is met een door ons college te handhaven wettelijke bepaling'.

Tip

Kijk eens op www.schrijfmaargewoon.nl: een website waar je je tekst kunt laten controleren op begrijpelijkheid.

Tekst: Joost Swanborn